

Odůvodnění:

1. Okresní soud napadeným rozsudkem částečně zastavil řízení pro 242 Kč s příslušenstvím z důvodu částečného zpětvzetí žaloby (výrok I.), uložil žalované zaplatit žalobci náhradu nákladů obhajoby ve výši 7.260 Kč s příslušenstvím (výrok II.), dále uložil žalované zaplatit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 132.000 Kč s příslušenstvím (výrok III.) a o náhradě nákladů řízení rozhodl tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 168.613,50 Kč. Žalobce se původně na žalované domáhal zaplacení částky 368.717 Kč představující náklady obhajoby a dále částky 300.000 Kč jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jedná se o nároky z titulu náhrady škody a nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí. Nezákonným rozhodnutím je usnesení policejního orgánu ze dne 17.2.2012, kterým bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), písm. c) trestního zákona č. 140/1961 Sb., dále pro pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 128a odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. b) téhož trestního zákona a poškozování finančních zájmů Evropských společenství podle § 129a odst. 1, odst. 4 písm. b), odst. 5 téhož trestního zákona, kterých se měl dopustit v rámci druhé a třetí výzvy ROP NUTS II Jihozápad. Následně byla proti žalobci podána obžaloba, trestní řízení bylo vedeno u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 40 T 3/2013. Žalobce byl nejprve rozsudkem soudu prvního stupně zproštěn obžaloby, tento rozsudek byl v odvolacím řízení zrušen, následně byl žalobce dalším rozsudkem opět zproštěn obžaloby, toto rozhodnutí následně nabylo právní moci, neboť odvolání státní zástupkyně bylo zamítnuto rozhodnutím Vrchního soudu v Praze. V důsledku tohoto trestního stíhání vznikla žalobci jednak majetková škoda představující vynaložené náklady na obhajobu ve výši 368.717 Kč, jednak mu byla způsobena nemajetková újma představující dopad trestního stíhání do jeho osobní sféry, a to negativní ovlivnění jeho rodinného života, újma na dobré pověsti, dlouhotrvající nejistota z výsledku trestního stíhání a obava z případného trestního odsouzení včetně nebezpečí uložení povinnosti náhrady škody v rádech miliard korun. Toto trestní řízení bylo také široce medializováno a mělo zásadní dopad na pověst, důstojnost a dobré jméno žalobce. Souběžně s tímto trestním stíháním probíhalo další trestní stíhání žalobce vedené u téhož soudu pod sp. zn. 40 T 3/2011 pro stejné trestné činy, kterých se žalobce měl dopustit v rámci páté výzvy ROP NUTS II Jihozápad. I v tomto předchozím trestním stíhání byl žalobce zproštěn obžaloby a byla mu přisouzena nemajetková újma za toto trestní stíhání v řízení vedeném u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 27 C 99/2015 ve výši 228.000 Kč. V průběhu řízení žalovaná postupně částečně plnila na oba uplatněné nároky, ke dni vydání napadeného rozsudku předmětem řízení zůstával nedoplatek nákladů obhajoby ve výši 7.260 Kč a nedoplatek zadostiučinění ve výši 132.000 Kč. Okresní soud na základě obsahu trestního spisu 40 T 3/2013 provedl vyčíslení nároku na mimosmluvní odměnu právního zástupce žalobce za zastupování žalobce v tomto trestním řízení a dospěl k závěru, že kromě částky 242 Kč, pro kterou vzal žalobce žalobu částečně zpět, je jeho uplatněný nárok zcela po právu, tento nárok byl z větší části v průběhu řízení uspokojen žalovanou, k úhradě zbývá 7.260 Kč odpovídající odměně za jeden úkon spočívající v závěrečné řeči obhájce (omylem označené žalobcem jako návrh na doplnění dokazování) a dále za doložené dvě porady právního zástupce s klientem. Pokud jde o nárok na přiznání zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích, okresní soud uzavřel, že v dané věci došlo k vydání neákonného rozhodnutí, a to zahájení trestního stíhání žalobce, nezákonnost spočívá v následném pravomocném zproštění obžaloby. Ačkoliv byl za obdobný skutek žalobce stíhán i v předešlém trestním řízení, má s ohledem na konstantní soudní judikaturu (například rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 2586/2016) nárok na přiměřené zadostiučinění i v souvislosti s pozdějším trestním stíháním, neboť i v důsledku tohoto trestního stíhání mu vznikla nemajetková újma. Okresní soud ve smyslu konstantní judikatury zohlednil jednak povahu trestní věci, když šlo o trestní stíhání pro závažné trestné činy, za které žalobci hrozilo uložení trestu odnětí svobody až na 12 let, dále mu hrozilo uložení povinnosti k náhradě škody v rozsahu několika miliard korun. Zohlednil i délku trestního stíhání, jež překročilo čtyři

roky, vznik vysokých výdajů na obhajobu (téměř 400.000 Kč). Okresní soud dále zohlednil dopady trestního stíhání do osobní sféry žalobce a jeho vliv na pověst poškozeného a jeho dosavadní způsob života. Okresní soud uzavřel, že trestní stíhání žalobce bylo rozsáhle medializováno, což mělo negativní dopad na pověst žalobce, jeho soukromý život i vztahy s okolím. Trestní stíhání také znamenalo vážný zásah do rodinného života žalobce, konkrétně existenci určitých konfliktů s manželkou v souvislosti s trestním stíháním, nutností trávit většinu dovolené účastí u hlavních líčení. Nutnost nést nemalé náklady na obhajobu značně komplikovaly finanční situaci žalobce. Z důvodu trestního stíhání došlo také k zhoršení jeho zdravotního stavu. Okresní soud dále zvažoval přiměřenost zadostiučinění s ohledem na výši přiznaného zadostiučinění za předchozí trestní stíhání (přiznané v řízení 27C 99/2015 ve výši 228.000 Kč) a dále s ohledem na přiznané zadostiučinění spoluobviněnému [redacted] v tomtéž trestním stíhání (40T 3/2013), kde jmenovaný obdržel částku 350.000 Kč. Pokud jde o předchozí trestní stíhání žalobce, zde šlo o stejné trestné činy, obdobné jednání, srovnatelnou výši škody i obdobnou délku trvání trestního stíhání. Okresní soud uzavřel, že v porovnání s částkou 228.000 Kč shledává důvody k navýšení zadostiučinění v tomto případě proto, že dopad na žalobce z důvodu vedení dvou trestních stíhání byl markantní a zejména znamenal komplikaci finanční situace a zvýšenou zátěž žalobce, když tento byl již finančně vyčerpán v důsledku nákladů obhajoby v prvním trestním stíhání. Okresní soud akceptoval důvody uvedené v rozhodnutí, kterým spoluobviněnému [redacted] bylo přiznáno zadostiučinění v částce 350.000 Kč, tedy důvody pro navýšení zadostiučinění u jmenovaného oproti žalobci, a to širší medializace osoby [redacted] oproti žalobci, nepravomocné odsouzení a až následné zproštění obžaloby u [redacted], nadřízené postavení [redacted] ve vztahu k žalobci i větší náklady obhajoby vzniklé [redacted]. Přiměřené zadostiučinění podle okresního soudu má v daném případě být vyšší, než částka 228.000 Kč přiznaná žalobci za předchozí trestní stíhání, avšak nižší, než byla přiznána [redacted] (350.000 Kč). Okresní soud tedy shledal za přiměřenou výši zadostiučinění 300.000 Kč, tedy výši požadovanou žalobcem.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná, odvoláním napadá výroky II., III. a IV. rozsudku. Své odvolání odůvodňuje tím, že okresním soudem přiznané zadostiučinění za nemajetkovou újmu je neúměrně vysoké. Poukazuje na to, že v návrhu na dohodu o smírném vyřešení věci žalobce původně požadoval částku 52.000 Kč. Podle názoru žalované je předmětné trestní stíhání plně srovnatelné s předchozím trestním stíháním, za které žalobce obdržel částku 228.000 Kč, neměl by tedy v tomto řízení obdržet částku vyšší. Odlišnost mezi prvním trestním stíháním a druhým trestním stíháním je v tom, že v době prvního trestního stíhání byl žalobce zprvu práce neschopný a následně půl roku nezaměstnaný, kdežto v případě druhého trestního stíhání byl zaměstnán, dopad do jeho osobní sféry byl tedy nižší. Obě trestní stíhání jsou srovnatelná jak svou délkou, vymezením trestných činů, hrozící trestní sazbou i hrozící výší náhrady škody. Za odpovídající žalovaná považuje částku, kterou v průběhu řízení vyplatila, ve zbytku má být žaloba zamítnuta.
3. K odvolání žalované se vyjádřil žalobce, s odvoláním nesouhlasí, napadený rozsudek považuje za správný a navrhuje jeho potvrzení. Skutková zjištění i právní hodnocení soudu považuje za správná. V rámci vyjádření uplatňuje nové skutkové tvrzení spočívající v tom, že při výslechu žalobce v pozici svědka v řízení u Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 20 T 33/2016 byla ze strany státního zástupce zpochybňována věrohodnost žalobce s odkazem na trestní stíhání, které je předmětem posuzování v tomto řízení. Tato skutečnost prokazuje tvrzený dopad trestního stíhání na pověst žalobce.
4. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací shledal, že odvolání žalované má náležitosti uvedené v § 205 odst. 1 o.s.ř., jako odvolací důvody žalovaná uplatňuje nesprávné skutkové zjištění a nesprávné právní posouzení ze strany okresního soudu. Po zjištění, že odvolání žalované bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Holá, vypravila Lenka Zimmelová.

napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř. v rozsahu, ve kterém byl napaden odvoláním (výrok II., III. a IV.) a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.

5. Podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odst. 1). Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odst. 2).
6. Ačkoliv žalovaná svým odvoláním výslovně napadá také odstavec II. rozsudku okresního soudu, který se týká nároku na úhradu nákladů obhajoby, žádné konkrétní námitky proti rozhodnutí soudu o tomto nároku žalovaná v odvolání nevznáší. Odvolací soud považuje skutková zjištění okresního soudu i právní hodnocení ohledně tohoto nároku za správná.
7. Pokud jde o nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu, odvolací soud považuje skutková zjištění a hodnocení důkazů okresním soudem za správná, logická a úplná. Okresní soud dostatečně objasnil konkrétní dopady trestního stíhání do osobní sféry poškozeného, zejména v oblasti jeho osobního a rodinného života, pověsti a dobrého jména. Za správný považuje odvolací soud i závěr okresního soudu, že nelze mít za prokázanou příčinnou souvislost mezi trestním stíháním žalobce a jeho následným neúspěchem ve volbách do obecního zastupitelstva. Příčinná souvislost musí být vždy spolehlivě zjištěna, s výjimkou oblasti tzv. medicínských sporů se nelze spokojit s pouhou pravděpodobností příčinné souvislosti.
8. Odvolací soud se plně ztotožňuje i s právním hodnocením okresního soudu při úvahách o existenci nemajetkové újmy, nutnosti tuto odškodnit finančním plněním a ohledně výše přiměřeného zadostiučinění. Okresní soud v souladu s konstantní judikaturou, na kterou ve svém rozsudku odkazuje, správně zohlednil povahu trestní věci, délku trestního stíhání, výši nákladů žalobce na obhajobu, hrozbu vysoké náhrady škody a zejména vliv trestního stíhání na osobní poměry žalobce. Lze souhlasit s žalovanou, že předmětné trestní stíhání a předchozí trestní stíhání žalobce jsou v zásadě srovnatelná, co se týče povahy trestního řízení (stejně trestné činy, obdobný skutek, obdobná výše škody), i ohledně délky trestního stíhání. Odvolací soud se však ztotožňuje se závěrem okresního soudu, že existují důvody pro to, že přiměřená výše zadostiučinění za druhé trestní stíhání, má být vyšší, než přiznané zadostiučinění za trestní stíhání předchozí. Okresní soud správně dovozuje, že vliv a dopad na žalobce při současném běhu dvou závažných trestních řízení, je podstatně vyšší a odůvodňuje nejenom přiznání zadostiučinění minimálně ve stejné výši, ale i jeho navýšení. Existence druhého či dalšího trestního stíhání by neměla takovou váhu v případě recidivisty stíhaného mnohokrát za velké množství jednotlivých skutků, kde navýšení či odpadnutí některých stíhaných skutků je pod rozlišovací schopností takové osoby. V tomto řízení projednávaný případ je však diametrálně odlišný, žalobce je bezúhonnou osobu, nikdy dříve nestíhanou. Dopad skutečnosti, že již k probíhajícímu, mimořádně závažnému trestnímu stíhání přibude ještě svou povahou srovnatelné trestní stíhání, nutno považovat za dopad mimořádně vážný. Okresní soud také správně zohlednil dopad pozdějšího trestního stíhání do majetkové sféry žalobce, který byl již vynaložením nákladů na obhajobu v prvním trestním stíhání finančně vyčerpán a nutnost dalších mimořádných výdajů znamená závažný a hluboký dopad do jeho osobní sféry. Podle názoru odvolacího soudu je navíc nutno zohlednit i skutečnost, že výše zadostiučinění za první stíhání v částce 228.000 Kč byla přiznána soudem prvního stupně zhruba v polovině roku 2016, kdežto odvolací soud v této věci rozhoduje zhruba o dva roky později. Výše zadostiučinění musí zohledňovat i ekonomickou situaci ve společnosti, a pokud dojde v průběhu času k její změně (zvýšení úrovně mezd a platů, nárůst cen apod.), je zde důvod k určitému navýšení takového zadostiučinění. Odvolací soud

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Holá, vypravila Lenka Zimmelová.

v této souvislosti poukazuje na obecně známé údaje dostupné z veřejných zdrojů (které nemusí být předmětem dokazování), a to údaje zveřejňované Českým statistickým úřadem, podle kterých výše průměrné mzdy ve II. čtvrtletí roku 2016 činila 23.047 Kč a došlo k jejímu navýšení v prvním čtvrtletí roku 2018 na 25.674 Kč, nárůst představuje 11,4 %. Obdobně inflace v roce 2016 činila meziročně 0,7 %, v roce 2017 2,5 % a v 1. pololetí roku 2018 2,3 %. Z těchto údajů je zřejmé, že došlo nikoliv k nepodstatnému navýšení jak průměrné mzdy, tak cen. Z tohoto důvodu je podle odvolacího soudu na místě navýšit zadostiučinění minimálně o 10 %. Odvolací soud uzavírá, že se plně ztotožňuje se závěrem okresního soudu, že v dané věci nepostačuje jiné, než finanční zadostiučinění a odpovídající výše zadostiučinění v tomto řízení odpovídá žalobcem požadované částce 300.000 Kč. Odvolací soud proto napadený rozsudek v části, ve které rozhodoval o uplatněných nárocích žalobce, jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

9. Skutečnost, že žalobce v počátku tohoto řízení v rámci pokusu o smírné vyřešení sporu byl ochoten se spokojit se zadostiučiněním ve výši 52.000 Kč, je pro posouzení tohoto nároku bez významu.
10. Odvolací soud neprovedl žalobcem navrhané důkazy v odvolacím řízení pro nadbytečnost, neboť rozhodnutí zdejšího soudu ve věci [REDAKCE] je již obsahem tohoto spisu a je známo jak soudu, tak stranám sporu. Protokoly o jednání ve věci 20T 33/2016 pouze dokládají dílčí projev a dopad medializace trestního stíhání žalobce, tedy podporují skutkový závěr soudu v tomto řízení, jsou proto nadbytečné (prokazují již prokázané).
11. Odvolací soud však považuje za nesprávné rozhodnutí okresního soudu o náhradě nákladů řízení. Okresní soud správně aplikuje § 142 odst. 3 o.s.ř. a činí závěr o míře neúspěchu žalobce jen v nepatrném rozsahu. Nesprávně však stanovil vyšší odměny za úkon právního zastoupení. Předmětem tohoto řízení jsou dva samostatné nároky, proto ve smyslu § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. činí tarifní hodnota, ze které se vypočítá sazba mimosmluvní odměny součet tarifních hodnot spojených věcí. Tarifní hodnota u nároku na náhradu škody spočívající v nákladech obhajoby odpovídá žalované částce (původně 368.717 Kč, následně po částečném zpětvzetí žaloby 18.573,25 Kč a následně ke dni rozhodování soudu 7.260 Kč). Jiná situace je u zadostiučinění za nemajetkovou újmu, zde tarifní hodnota neodpovídá žalované částce, ale činí podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. 50.000 Kč bez ohledu na aktuální výši požadovaného zadostiučinění (v této souvislosti odvolací soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 3378/2013, jehož právní věta zní: „Na případy, kdy je předmětem řízení zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným výkonem veřejné moci, je při stanovení tarifní hodnoty podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. přísléhavé aplikovat § 9 odst. 4 písm. a). Nelze postupovat podle § 7 ve spojení s ust. § 8 odst. 1 vyhlášky“). Pokud jde o právní fázi řízení, kdy byla požadována náhrada škody za náklady obhajoby ve výši 368.717 Kč, činí tarifní hodnota 418.717 Kč (368.717 + 50.000), tedy sazba odměny za jeden úkon činí 9.980 Kč. Touto sazbou nutno ohodnotit úkony učiněné do 16.10.2017 včetně, kdy došlo k omezení předmětu řízení, jedná se o úkony spočívající v převzetí právního zastoupení včetně první porady s klientem, výzva ministerstvu spravedlnosti mající povahu předžalobní výzvy, sepsání žaloby, v pořadí prvé částečné zpětvzetí žaloby (zde žalobce požaduje odměnu pouze v rozsahu jedné poloviny), účast u jednání dne 15.8.2017, podání ve věci samé ze dne 26.9.2017, prokázané porady právního zástupce s žalobcem dne 22.8.2017 a 16.10.2017 a dále jednání právního zástupce žalobce s protistranou při pokusu o smír včetně zpracování písemného návrhu dohody). Po snížení předmětu řízení u majetkové škody na 18.573,75 Kč činí výše odměny za jeden úkon 3.860 Kč a týká se účasti u jednání dne 17.10.2017 v rozsahu dvou úkonů, neboť jednání přesáhlo dvě hodiny, částečného zpětvzetí žaloby ze dne 20.11.2017 a účast u jednání dne 22.11.2017. Po snížení předmětu řízení ohledně škody na částku 7.260 Kč činí výše odměny za úkon 3.420 Kč a přísluší za písemné podání ve věci ze dne 23.1.2018, písemné vyjádření ze dne 25.1.2018 a účast u jednání dne 15.2.2018. Tedy za celé řízení před soudem prvního stupně přísluší náhrada za právní zastoupení ve výši 110.530 Kč (8,5 úkonu v sazbě 9.980 Kč ve výši

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Holá, vypravila Lenka Zimmelová.

84.830 Kč, 4 úkony po 3.860 Kč ve výši 15.440 Kč a 3 úkony po 3.420 Kč ve výši 10.260 Kč). Dále náleží 16 paušálních náhrad hotových výdajů advokáta po 300 Kč ve výši 4.800 Kč. Poslední položkou je navýšení o 21% DPH, neboť právní zástupce žalobce prokázal, že je plátcem této daně. Výsledná částka představující náhradu žalobce na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně činí 139.549,30 Kč. Odvolací soud proto rozhodnutí soudu o nákladech řízení podle § 220 o.s.ř. tímto způsobem změnil.

12. O nákladech odvolacího řízení soud rozhodoval podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a vzal v úvahu, že pokud jde o rozhodování ve věci samé, nebyla žalovaná se svým odvoláním úspěšná, a proto právo na náhradu nákladů odvolacího řízení náleží straně žalující.
13. Předmětem odvolacího řízení je jak škoda ve výši 7.260 Kč, tak požadovaná nemajetková újma, součet tarifních hodnot činí 57.260 Kč a sazba odměny za jeden úkon činí 3.420 Kč. Soud přiznal žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení v rozsahu dvou úkonů za písemné vyjádření k odvolání a účast u jednání odvolacího soudu ve výši 6.840 Kč, dvě paušální náhrady hotových výdajů advokáta po 300 Kč ve výši 600 Kč a 21% DPH, celkem 9.002,40 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek § 237 o.s.ř. podané do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

Pokud nebude splněno, co ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, lze podat návrh na jeho soudní výkon nebo exekuci.

České Budějovice 14. srpna 2018

JUDr. Iveta Jiříková, v.r.
předsedkyně senátu